

321. Il topo di campagna e il topo di città

Mus rusticus urbanum murem ad cenam invitavit, veterem amicum. | In squalido cavo antiquae turris miseram dapem hospiti apposuit. | Conviva fastidiosus vilis cibaria vix dente tangebatur, donec prorupit: | «Cur, amice, tam miseram vitam toleras? | Migra in urbem: in divitum villis omnium deliciarum copia est». | Placuit consilium, et nocturno itinere simul magnificas urbis aedes demigraverunt. (trans.) | Dum autem exquisitas reliquias rodunt, || subito fores strepunt, lacunaria clamoribus resonant, | irrumpunt servi cum canibus, fustibus armati. | Mus urbanus in notas cavernas confugit; | rusticus contra, ignarus loci, amens per parietes discurrere coepit. | Postquam servi recesserunt, | mus rusticus urbano: «Vale,» dixit, «amice, et gaude (trans.) tantam opulentiam; | ego quidem divitiis paupertatem vacuum curis antepono».

correttezza morfo-sintattica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	/14

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006

322. Giove

Iuppiter, Saturni filius, postquam adolevit Titanum auxilio patrem regno expulit  
| et imperium totius orbis terrarum cum fratribus divisit. | Postea contra  
Thyphoeum feliciter pugnavit, monstrum ingens et horrendum; | postremo  
bellum etiam contra gigantes sustinuit, | omnes vicit atque in Tartara deiecit. |  
Iuppiter auctor erat omnium potestatum et custos iustitiae. || Praeterea  
Iuppiter hospitem et supplicum patronus erat, | fati voluntatem fulminibus,  
somnia atque oraculis ostendebat, | populi contionibus praesidebat, aequa et  
sapientia consilia mittebat. | Sculptores et artifices Iovis simulacra de marmore  
aut ex aere effingebant: | deorum regi corpus ingens ac validum, caput  
augustum, gravia et serena lineamenta oris tribuebant. | Iovis ornamenta  
erant sceptrum aquila et signum Victoriae.

correttezza morfo-sintattica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	/12

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006

323. Vittorie di Mario sui Cimbri e sui Teutoni

Antiquis temporibus Cimbri et Teutoni in Germania habitabant. | Postea in Galliam migraverunt, Alpes transmiserunt, | feraces Italiae regiones ferro vastaverunt | et funestas clades populo Romano comparaverunt. | Contra barbarorum populationes Romani Gaium Marium consulem cum ingentibus copiis miserunt. | Marius primum Teutonos apud Aquas Sextias in Gallia Transalpina devicit, || postmodo Cimbros apud Campos Raudios in Padana regione profligavit; | sic populum Romanum a barbarorum incursionibus liberavit. | Nam Germanorum gentes apud Campos Raudios per Italiae solum non amplius processerunt, | sed consciae virtutis Romanorum cum reliquiis copiarum Alpes iterum superaverunt et in Germaniam remeaverunt. | Cum ergo Marius ad Urbem revertit, cuncti cives obviam duci victori processerunt, | atque ob tantas victorias honorem decreverunt.

correttezza morfo-sintattica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	/12

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006

324. La marcia di Annibale

Difficile Hannibalis iter per Alpes ob incredibiles difficultates etiam nunc omnes commemorant. | Poenorum dux ingentes copias duxit per fines Gallorum, saepe hostilium, ad Alpium radices. | Montium altitudo militibus iam fama nota erat; | hic vero latera praerupta rupium, nivium altitudo, cacumina fere immixta nubibus, tecta informia, homines intonsi atque inculti terrorem renovaverunt. | Peditum equitumque agmina difficile iter viis praecipitibus et lubricis susceperunt. | Elephanti vix in nive procedebant propter ingens corporis pondus. | Complures homines et equi in voragines praecipitaverunt, | multi etiam vitam ob frigus et labores aut Alpiorum incursiones amiserunt. | Postremo tamen Hannibal aspera iuga superavit | et per valles in Italiam cum copiis fere dimidiatis pervenit.

correttezza morfo-sintattica

1	2-3	4	5-6	7	8	9	10	11	12	/12

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006

325. Luoghi palustri e luoghi silvestri

Ubi paludes et stagna sunt, ibi caelum insalubre est: | nam molesti culices et complura alia insecta sunt, hominum valetudini valde hostilia, | atque insidiosi angues per humum serpunt aut inter herbam latent. | Loca palustria altum silentium pervadit. | Loca silvestria contra salubria sunt. | Ibi varii et diversi soni animos hominum recreant: | versicolores aves suaviter cantant, || murmurant rivo- rum undae, | dum cochleae inter saxa repunt | et innumera animalia cibum cum alacritate quaerunt | aut celeria per nemus discurrunt. | Caelum salubre, loca amoena, copiosi et limpidi fontes homines alliciunt | et ex urbe ad nemus invitant: | nam locus silvester apparet quasi («come») sedes terrestris domicilii caelestium.

correttezza morfo-sintattica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	/14

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006

321. Il topo di campagna e il topo di città

Mus rusticus urbanum murem ad cenam invitavit, veterem amicum. | In squalido cavo antiquae turris miseram dapem hospiti apposuit. | Conviva fastidiosus vilis cibaria vix dente tangebatur, donec prorupit: | «Cur, amice, tam miseram vitam inter imbres et frigora toleras? | Migra in urbem: in divitum villis deliciarum copia est». | Placuit consilium, et simul urbis aedes demigraverunt (trans). | Dum autem exquisitas reliquias rodunt, || subito fores strepunt, conclavium lacunaria resonant, | irrumpunt servi cum canibus, fustibus armati. | Mus urbanus in notas cavernas confugit; | rusticus contra, ignarus loci, amens terrore per parietes discurrere coepit. | Postquam servi et canes recesserunt, | mus rusticus urbano: «Vale,» dixit, «amice, et gaude (trans.) tantam opulentiam; | ego quidem divitiis paupertatem vacuum curis antepono».

correttezza morfo-sintattica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	/14

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006

322. Giove

Iuppiter, Saturni filius, postquam adolevit Titanum auxilio patrem regno expulit | et imperium totius orbis terrarum cum fratribus divisit: | Neptuno aquarum, Plutoni Inferorum regnum assignavit. | Postea contra Thyphoeum feliciter pugnavit, monstrum ingens et horrendum; | Iuppiter auctor erat omnium potestatum et custos iustitiae: | nam apud Iovem tutela omnium iurium et legum sanctitas positae erant («erano state poste»). || Praeterea Iuppiter hospitem patronus erat, | fati voluntatem fulminibus, somniis atque oraculis ostendebat, | populi contionibus praesidebat, turpia facinora puniebat. | Sculptores et artifices Iovis simulacra de marmore aut ex aere aut ex ebore effingebant: | deorum regi corpus ingens, caput augustum, gravia et serena lineamenta oris tribuebant. | Iovis ornamenta erant sceptrum aquila et signum Victoriae.

correttezza morfo-sintattica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	/12

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006

323. Vittorie di Mario sui Cimbri e sui Teutoni

Antiquis temporibus Cimbri et Teutoni in Germania habitabant. | Postea in Galliam migraverunt, Alpes transmiserunt, | Italiae regiones ferro ignique vastaverunt | et funestas clades populo Romano comparaverunt. | Contra barbarorum populationes Romani Gaium Marium consulem, virum insignis ingenii, cum ingentibus copiis miserunt. | Marius primum Teutonos apud Aquas Sextias in Gallia devicit, || postmodo Cimbrum apud Campos Raudios in Padana regione profligavit; | sic populum Romanum a barbarorum incursionibus liberavit. | Nam Germanorum gentes post cladem apud Campos Raudios non amplius processerunt, | sed consciae virtutis Romanorum cum reliquiis copiarum Alpes iterum superaverunt. | Cum ergo Marius ad Urbem revertit, cuncti cives obviam duci processerunt, | atque ob tantas victorias triumphalem honorem decreverunt.

correttezza morfo-sintattica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	/12

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006



324. La marcia di Annibale

Difficile Hannibalis iter per Alpes ob incredibiles difficultates etiam nunc omnes commemorant. | Poenorum dux ingentes copias duxit per fines Gallorum, saepe hostilium, ad Alpium radices. | Montium altitudo militibus iam fama nota erat; | hic vero latera praerupta rupium, nivium altitudo, cacumina fere immixta nubibus, tecta informia, homines intonsi atque inculti terrorem renovaverunt. | Peditum equitumque agmina difficile iter viis praecipitibus et lubricis susceperunt. | Elephanti vix in nive procedebant propter ingens corporis pondus. | Complures homines et equi in voragines praecipitaverunt, | multi etiam vitam ob frigus et labores aut Alpiorum incursiones amiserunt. | Postremo tamen Hannibal aspera iuga superavit | et per valles in Italiam cum copiis fere dimidiatis pervenit.

correttezza morfo-sintattica

1	2-3	4	5-6	7	8	9	10	11	12	/12

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006

325. Luoghi palustri e luoghi silvestri

Ubi paludes et stagna sunt, ibi caelum insalubre est: | nam molesti culices et alia insecta sunt, hominum valetudini valde hostilia, | atque insidiosus angues per humum serpunt aut inter herbam latent. | Loca palustria altum silentium pervadit. | Loca silvestria contra salubria sunt. | Ibi varii et diversi soni animos hominum recreant: | versicolores aves suaviter cantant, || murmurant rivorum undae, | dum cochleae inter saxa repunt | et innumera animalia cibum quaerunt | aut celeria per nemus discurrunt. | Caelum salubre, grati odores, copiosi et limpidi fontes homines alliciunt | et ex urbe in agros invitant: | nam locus silvester apparet quasi («come») sedes terrestris domicilii caelestium.

correttezza morfo-sintattica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	/14

comprensione generale

resa in italiano

nome e cognome ..... classe 1C data 9/5/2006

[gli originali]

### 3210. Il topo di campagna e il topo di città

Mus rusticus urbanum murem ad cenam invitavit, veterem amicum. In squalido cavo antiquae turris miseram dapes hospiti apposuit: casei crustas, grana cicerum et adoris, uvas aridas et duras glandes. Conviva fastidiosus vilia cibaria vix dente tangebatur, donec prorupit: «Cur, amice, tam miseram vitam inter imbres et frigora toleras? Migra in urbem: in divitum villis etiam muribus omnium deliciarum copia est». Placuit consilium, et nocturno itinere simul magnificas urbis aedes demigraverunt. Dum autem exquisitas reliquias rodunt, subito fores strepenti, conclavium lacunaria clamoribus resonant, irrumpunt servi cum canibus, fustibus armati. Mus urbanus in notas cavernas confugit; rusticus contra, ignarus loci, amens terrore per parietes discurrere coepit. Postquam servi et canes recesserunt, mus rusticus urbano: «Vale,» dixit, «amice, et gaude (trans.) tantam opulentiam; ego quidem divitiis paupertatem vacuum curis antepono». **127**

### 3220. Giove

Iuppiter, Saturni filius, postquam adolevit Titanum auxilio patrem regno expulit et imperium totius orbis terrarum cum fratribus divisit: Neptuno aquarum, Plutoni Inferorum regnum assignavit. Postea contra Thyphoeum feliciter pugnavit, monstrum ingens et horrendum; postremo bellum etiam contra gigantes sustinuit, omnes vicit atque in Tartara deiecit. Iuppiter auctor erat omnium potestatum et custos iustitiae: nam apud Iovem tutela omnium iurium et legum sanctitas positae erant («erano state poste»). Praeterea Iuppiter hospitem et supplicum patronus erat, fati voluntatem fulminibus, somniis atque oraculis ostendebat, populi contionibus praesidebat, aequa et sapientia consilia mittebat, turpia facinora puniebat. Sculptores et artifices Iovis simulacra de marmore aut ex aere aut ex ebore effingebant: deorum regi corpus ingens ac validum, caput augustum, gravia et serena lineamenta oris tribuebant. Iovis ornamenta erant sceptrum aquila et signum Victoriae. **128**

### 3230. Vittorie di Mario sui Cimbri e sui Teutoni

Antiquis temporibus Cimbri et Teutoni in Germania habitabant. Postea in Galliam migraverunt, Alpes transmiserunt, feraces Italiae regiones ferro ignique vastaverunt et funestas clades populo Romano comparaverunt. Contra barbarorum populationes Romani Gaium Marium consulem, virum insignis ingenii, cum ingentibus copiis miserunt. Marius primum Teutonos apud Aquas Sextias in Gallia Transalpina devicit, postmodo Cimbrorum apud Campos Raudios in Padana regione profligavit; sic populum Romanum a barbarorum incursionibus liberavit. Nam Germanorum gentes post cladem apud Campos Raudios per Italiae solum non amplius processerunt, sed consciae virtutis Romanorum cum reliquiis copiarum Alpes iterum superaverunt et in Germaniam remeaverunt. Cum ergo Marius ad Urbem revertit, cuncti cives obviam duci victori processerunt, atque ob tantas victorias triumphalem honorem decreverunt. **113**

### 3240. La marcia di Annibale

Difficile Hannibalis iter per Alpes ob incredibiles difficultates etiam nunc omnes commemorant. Poenorum dux ingentes copias duxit per fines Gallorum, saepe hostilium, ad Alpium radices. Montium altitudo militibus iam fama nota erat; hic vero latera praerupta rupium, nivium altitudo, cacumina fere immixta nubibus, tecta informia, homines intonsi atque inculti terrorem renovaverunt. Peditum equitumque agmina difficile iter viis praecipitibus et lubricis susceperunt. Elephantum vix in nive procedebant propter ingens corporis pondus. Complures homines et equi in voragines praecipitaverunt, multi etiam vitam ob frigus et labores aut Alpicorum incursiones amiserunt. Postremo tamen Hannibal aspera iuga superavit et per valles in Italiam cum copiis fere dimidiatis pervenit. **104**

### 3250. Luoghi palustri e luoghi silvestri

Ubi paludes et stagna sunt, ibi caelum insalubre est: nam molesti culices et complura alia insecta sunt, hominum valetudini valde hostilia, atque insidiosi angues per humum serpunt aut inter herbam latent. Loca palustria altum silentium pervadit; tantum ranae sine mora in arundineto coaxant. Loca silvestria contra salubria sunt. Ibi varii et diversi soni animos hominum recreant: versicolores aves suaviter cantant, folta vento agitata leniter susurrant, murmurant rivorum undae, dum cochleae inter saxa repunt et innumera animalia cibum cum alacritate quaerunt aut celeria per nemus discurrunt. Caelum salubre, grati odores, loca amoena, copiosi et limpidi fontes homines alliciunt et ex urbe in agros atque ad nemus invitant: nam locus silvester apparet quasi («come») sedes terrestris domicilii caelestium. **116**